

Pracovný list č.13 pre 5 .ročník Informatika

Tematický celok: Informačná spoločnosť

Téma: Bezpečnosť a rizika, autorské práva.

Téma, ktorú budeme preberať v tomto pracovnom liste sa týka aj týchto dní, kedy na vás na internete čakajú kadejaké poplašné správy a nepravdy v diskusiách na rôznych fórach.

Zásady správania sa pri online komunikácii a na diskusných fórach:

- 1) **Nezabúdajte na skutočnosť, že na druhom konci sú ľudia, nie počítač:** K človeku s ktorým, práve komunikujeme, je na mieste sa správať zdvorilo, tak ako sa patrí aj v reálnom svete. Samozrejme, ak ide o komunikáciu dvoch známych, tá môže byť uvoľnenejšia, no v prípade jednanja s cudzím človekom platí zásada: „dvakrát rozmýšľaj a raz napíš“.
- 2) **Rešpektujte čas druhých** Ak sa pripojíte na sociálnu sieť a napíšete známemu, **nezazlievajte mu, že vám neodpisuje behom sekundy.** Mnoho ľudí s počítačom aj pracuje a musia sa venovať viacerým činnostiam naraz.
- 3) **Pôsobte dobrým dojmom** ...a dodržujte gramatiku. Ak aj píšete bez diakritiky, minimálne základné pravidlá pravopisu by mali byť samozrejmosťou. **Ak komunikujete s neznámou osobou, na mieste je vykanie.**
- 4) **Vyvarujte sa „flame wars“:** „flame war“ (ohnivá vojna) Je to vlastne diskusia, ktorá už prekročila únosné hranice a z diskusie sa stala hádka. **Za žiadnych okolností si nepresadzujete svoj vlastný názor násilne a s použitím vulgarizmov.**
- 5) **Nešírte odpad:** Ide predovšetkým o **masové rozposielanie obťažujúcich mailov a správ.** *Napr.pošli túto správu d'alším desiatim ľuďom...* Takéto maily maže ihneď po prijatí drvivá väčšina ľudí.

Riziká na internete:

- 1) **Hoax:** Anglické slovo hoax znamená žart. Je to masovo šírená správa (v dnešnej dobe prostredníctvom internetu), ktorá rozširuje falošné poplašné informácie a nabáda k ich ďalšiemu zdieľaniu. V súčasnosti sú to napríklad falošné správy na sociálnych sieťach a emailoch, ktoré zneužívajú paniku týkajúcu sa koronavírusu.
- 2) **Strata súkromia webe:** Využívanie Internetu umožňuje jednotlivcom komunikovať s rôznymi ľuďmi, ktorých osobne ani nepoznáme a poskytujeme im prístup k rôznym informáciám osobného charakteru.
- 3) **Reklama na webových stránkach:** Môže byť pravdivá aj nepravdivá, no ľudia majú sklony uveriť obsahu reklám.
- 4) **Jednoduchý prístup k nevhodným informáciám:** (Násilie, rasizmus, pornografia...)
- 5) **Hry:** okrem pozitív majú aj riziká, vznik závislosti, násilie v hrách, ...

Autorské právo (copyright): právo autora či vydavateľa na využívanie literárneho alebo umeleckého diela počas určitého obdobia. Právo rozhodovať o vlastnom diele - duševnom vlastníctve.

Úlohy na precvičenie nového učiva.

1. Videl si už niekedy tento znak © ? Čo podľa teba znamená ?
2. Stretol si sa už na internete s hoaxom? Skús popísať o čo išlo a ako si reagoval.
3. Čo sú to flamewars ?

Pracovný list z Technickej výchovy: Milí žiaci, keďže sa nám blížia Veľkonočné sviatky, ku ktorým patrí aj Veľkonočná výzdoba, ktorú si môžete vytvoriť na skrášenie Vašich obydli. Pokúste sa vytvoriť Veľkonočnú dekoráciu z bahniatok, vajec, drôtu, zlatého dažďa, alebo z iných materiálov. Nižšie prikladám veniec z bahniatok, ktorý Vám môže poslúžiť ako inšpirácia.

Veniec z bahniatok

Halúzky bahniatok nedávajte do vody, aby sa nerozvinuli príliš skoro.

Potrebujete cca 50 halúzkok. K tomu ešte potrebujete drôt. Halúzky nastrohajte na menšie kusy a vo zväzkoch po cca 6 – 8 kusov ich drôtom pripevňujte ku základnému kruhu.

